МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Проект

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„КОРАБОВОДЕНЕ – ВЪТРЕШЕН ВОДЕН ТРАНСПОРТ“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 104105 „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“ от област на образование „Транспортни услуги“ и професионално направление код 1041 „Транспортни услуги“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия код 104105 „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация по професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

Раздел II
СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

ПРОЕКТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 – 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години – от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „КОРАБОВОДЕНЕ – ВЪТРЕШЕН ВОДЕН ТРАНСПОРТ“

Професионално направление					
Код: 1041	**Транспортни услуги**				
Професия					
Код: 104105	**Корабоводене – вътрешен воден транспорт**				
Степени на професионална квалификация		**-**	**-**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**-**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**-**	**4**	**-**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за ученици – завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

Корабоводителят подпомага ръководния персонал на плавателното средство при извършване на маневри и работа с плавателното средство по вътрешните водни пътища, при експлоатацията на плавателните средства, при товарене, разтоварване и обработка на товари и при превоз на пътници; осъществява дейности по корабна механика, електротехника, електронна техника и системи за контрол и управление; извършва дейности по поддръжката и ремонта на плавателното средство и неговите устройства и съоръжения; осъществява обща и професионална комуникация и спазва работните правила за безопасност, опазване на здравето и околната среда.

Корабоводителят е в състояние да извършва това по всички видове вътрешни водни пътища на Европа и във всички видове европейски пристанища. При упражняване на професията корабоводителят поддържа, обслужва и използва корабните системи и механизми, както и техническите средства и устройства.

За упражняване на професията корабоводителят трябва да притежава, изгражда и развива следните личностни качества: способност за бързо адаптиране спрямо променящите се условия, стремеж за развитие и самоусъвършенстване, самоконтрол, толерантност и способност за работа в екип, умения за планиране и оценка на приоритетите, прецизност, точност и упоритост при изпълнение на задълженията, готовност за зачитане и спазване на установените правила и норми.

При започване на теоретичното си обучение обучаемите трябва да са навършили най-малко 15 години. В процеса на обучение, преди започване на практическите занятия на борда на кораб, обучаемите трябва да са навършили най-малко 16 години, да потвърдят здравословната си годност, да са преминали основна подготовка по морска безопасност в съответствие с Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България (обн., ДВ, бр. 54 от 2021 г.) и да имат подписан договор за провеждане на стаж на борда на кораб.

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професията „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“ имат възможност след проведен плавателен стаж и успешно положени изпити за придобиване на правоспособност по изискванията на Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България да заемат длъжности, както

ПРОЕКТ

следва:

- „Моряк“ – при успешно завършване на обучението, включващо най-малко 90 дни плавателен стаж в рамките на програмата за обучение;
- „Старши моряк“ - при успешно завършване на обучението, включващо най-малко 270 дни плавателен стаж в рамките на програмата за обучение или придобита квалификация моряк и най-малко 180 дни плавателен стаж с професионална квалификация моряк;
- „Щурман“ – при успешно завършване на обучението, включващо най-малко 360 дни плавателен стаж в рамките на програмата за обучение или придобита квалификация старши моряк и най-малко 180 дни плавателен стаж с професионална квалификация старши моряк. Допълнително се изисква и притежаване на свидетелство за квалификация за радиооператор;
- „Капитан на кораб“ – след придобита квалификация щурман, най-малко 180 дни плавателен стаж с професионална квалификация щурман, притежавано свидетелство за радиооператор и успешно положен изпит съгласно изискванията на Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)													
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13	ЕРУ 14
		Обща ПП		Отраслова ПП			Специфична ПП								
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Транспортни услуги“

ЕРУ 3. Основни работни процеси

ЕРУ 4. Транспортни услуги

ЕРУ 5. Транспортна логистика

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 6. Комуникация и работа в екип

ЕРУ 7. Информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност

ЕРУ 8. Корабоводене

ЕРУ 9. Експлоатация на плавателното средство

ЕРУ 10. Обработка, подреждане на товари и превоз на пътници

ЕРУ 11. Корабна механика, електротехника, електронна техника и системи за контрол и управление

ПРОЕКТ

ЕРУ 12. Поддръжка и ремонт
ЕРУ 13. Радиокомуникация и вътрешнокорабно общуване
ЕРУ 14. Здраве, безопасност и защита на околната среда

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда, и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно

ПРОЕКТ

	правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ 1	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасни условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите – приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи

ПРОЕКТ

	• Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ 2	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Основни работни процеси**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 3.1	Познава правилата и начините на организация на работата в предприятията за транспортни услуги
Знания	• Изрежда нормативни актове и вътрешни документи на предприятието, свързани с работния процес • Назовава основните работни процеси и дейности на работното място • Назовава основните документи и документални процедури, свързани с изпълнението на работните процеси и дейности на работното място • Познава ресурсите, средствата и инструментите, свързани с осъществяване на работния процес
Умения	• Спазва основните нормативни актове, свързани с професията • Изпълнява работата си според създадената организация на работа на работното място и в обекта • Прилага инструкциите и указанията, свързани с професията и работното място • Подготвя работното място за изпълнение на поставените задачи
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира работното си място • Самостоятелно разпределя работата си спрямо работното време и график
Резултат от учене 3.2	Работи в екип
Знания	• Познава етичните правила и норми в бранша • Познава отделните длъжности, техните взаимоотношения и йерархични връзки в работния екип • Описва принципите на етичните работни взаимоотношения и колегиалността • Обяснява причините, признаците и техниките за избягване на конфликти в работна среда
Умения	• Спазва етичните норми и правила в бранша • Спазва принципите на етични работни взаимоотношения и колегиалност • Разпознава и преодолява конфликтите в работна среда
Компетентности	• Взаимодейства ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол • Способен е да приеме отговорности при работа в група или екип
Резултат от учене 3.3	Работи с клиенти
Знания	• Познава законите и наредбите, свързани с осигуряването на качествени услуги за клиенти

ПРОЕКТ

	• Познава правилата за защита на личните данни и чувствителната информацията при работа с клиенти • Познава етичните норми и добрите фирмени практики за взаимодействие с клиенти • Описва начините за изчисляване на дължими суми и средствата за разплащане с клиенти • Обяснява основните правила на обслужване и поведение • Изброява етапите на обслужване
Умения	• Прилага действащото законодателство при обслужването на клиенти • Спазва правилата и процедурите за защита на личните данни и чувствителната информация за клиентите • Прилага добрите фирмени практики във взаимодействието с клиенти • Изчислява дължими суми и извършва разплащания при предоставяне на услуги за клиентите
Компетентности	• Обслужва качествено клиентите, спазвайки правилата и утвърдените фирмени практики • Способен е да взаимодейства ефективно с клиентите на предприятието • Способен е да се справи с *трудни* клиенти на предприятието
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания за приложимите в изпълнение на работните процеси и дейности на работното място нормативна уредба, правила и процедури • Владее основните теоретични постановки на основните работни процеси и дейности на работното място • Владее основните теоретични знания за ресурсите, средствата и инструментите, свързани с осъществяване на работния процес • Владее основните теоретични знания, свързани със създаване на ефективно взаимодействие в работния екип • Владее основните теоретични знания, свързани с ефективно обслужване на клиенти Част по практика на професията: • Избира ресурси, средства и инструменти за изпълнение на конкретна работна задача • Определя методи и средства (подходи) за осъществяване на конкретна работна задача • Изготвя документи по изпълнението на конкретна работна задача
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 4	**Транспортни услуги**
Резултат от учене 4.1	Познава услугите и транспортните средства в автомобилния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и инфраструктурата за автомобилен транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги в автомобилния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители в автомобилния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционална рамка за автомобилен транспорт • Назовава основните документи и процедури за автомобилен транспорт
Умения	• Разпознава видовете транспортни средства и инфраструктура за автомобилен транспорт • Съпоставя различни видове автомобилни транспортни услуги • Определя основните производствени показатели и измерители в автомобилния транспорт • Комплектова документи за автомобилен транспорт • Избира автомобилна транспортна услуга
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга в автомобилния транспорт
Резултат от учене 4.2	Познава услугите и транспортните средства в железопътния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и инфраструктурата в железопътния транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги в железопътния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители в железопътния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционална рамка за железопътен транспорт • Назовава основните документи и процедури за железопътен транспорт
Умения	• Разпознава видовете превозни средства и инфраструктурата за железопътен транспорт • Съпоставя различни видове железопътни транспортни услуги • Определя основните производствени показатели и измерители в железопътния транспорт • Комплектова документи за железопътен транспорт • Избира железопътна транспортна услуга

ПРОЕКТ

Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга в железопътния транспорт
Резултат от учене 4.3	Познава услугите и превозните средства в морския и вътрешноводния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и пристанища в морския и вътрешноводния транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги в морския и вътрешноводния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители в морския и вътрешноводния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционална рамка в морския и вътрешноводния транспорт • Назовава основните документи и процедури при морския и вътрешноводния транспорт
Умения	• Разпознава видовете превозни средства и пристанища за речния и морския транспорт • Съпоставя различни транспортни услуги в морския и вътрешноводния транспорт • Определя основни производствени показатели и измерители в морския и вътрешноводния транспорт • Комплектова документи за морски и/или вътрешноводен транспорт • Избира транспортна услуга в морския и вътрешноводния транспорт
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга в морския и вътрешноводния транспорт
Резултат от учене 4.4	Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт
Знания	• Познава видовете транспортни средства и летищна инфраструктура за въздушния транспорт • Познава същността, понятията и видовете транспортни услуги във въздушния транспорт • Познава основните производствени показатели и измерители във въздушния транспорт • Назовава основните нормативни изисквания и институционалната рамка във въздушния транспорт • Познава основните документи и процедури при въздушен транспорт
Умения	• Разпознава видове самолети и летища • Съпоставя различни транспортни услуги във въздушния транспорт • Определя основни производствени показатели и измерители във въздушния транспорт

ПРОЕКТ

	• Комплектова документи за извършване на въздушен транспорт • Избира въздушна транспортна услуга
Компетентности	• Взема оптимално решение при избора на услуга във въздушния транспорт
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания за видовете превозни средства и необходимата инфраструктура в съответния вид транспорт • Владее основните теоретични знания за същността, понятията и видовете услуги в транспорта • Владее основните теоретични постановки за определяне на основните производствени показатели и измерители в съответния вид транспорт • Владее основните теоретични знания за документите и процедурите по организация на съответния вид транспорт Част по практика на професията: • Обосновава вид транспорт за дадена транспортна услуга • Определя производствени показатели и измерители на вид транспортни средства • Подготвя документи за транспорт
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 5	**Транспортна логистика**
Резултат от учене 5.1	Разбира същността на транспортната логистика
Знания	• Познава основните понятия, процеси, документи, участници в логистиката • Изброява видовете логистика • Познава икономическата същност на транспорта и транспортните коридори • Обяснява понятията, показателите и измерителите в транспортната логистика • Описва правната рамка, институциите и организациите, регулиращи дейностите в транспортната логистика
Умения	• Разпознава логистични понятия, процеси, документи и участници • Идентифицира логистична услуга • Разпознава транспортните коридори • Разпознава ролята и функциите на институциите и организациите, регулиращи дейностите в транспортната логистика

ПРОЕКТ

	• Разграничава ролите, правата и задълженията на лицата, ангажирани в дейностите на транспортната логистика
Компетентности	• Спазва стриктно отговорностите по получаване, превоз и доставка на товари по договори за изпълнение • Спазва стриктно правилата за безопасен и икономичен превоз на товари и изискванията към моторните превозни средства за превоз на товари
Резултат от учене 5.2	Познава технологията на транспортната логистика
Знания	• Посочва основните участници и дейности в транспортната логистика • Описва съоръженията, оборудването и машините, използвани в дейностите на транспортната логистика • Описва основните документи, процедури и формалности, използвани в транспортната логистика • Обяснява организацията, задачите и процесите в транспортната логистика • Обяснява приложението и мястото в изпълнението на транспортна логистика на съоръжения, оборудване и машини
Умения	• Разпознава функциите и задачите на участниците в изпълнението на дейностите на транспортната логистика • Разпознава и изготвя документи, свързани с процедури и формалности в транспортната логистика
Компетентности	• Разграничава точно видовете товари и специфичните особености на безопасното им транспортиране • Разграничава правилно специфичните особености при товарене, разтоварване, опаковка и маркиране на товарите
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за основни понятия, процеси, документи, участници в логистиката • Владее основните теоретични знания за определяне и измерване на показателите за ефективност и резултат на дейностите в транспортната логистика • Владее основните теоретични постановки за организирането и документирането на дейностите в транспортната логистика • Владее основните теоретични знания за използваните в транспортната логистика съоръжения, машини и оборудване Част по практика на професията: • Определя ефективен транспортен маршрут по зададени параметри • Работи с оборудване и документи за товарене, разтоварване, опаковка и маркиране на товарите • Подготвя и проверява документи за товарене, разтоварване, опаковка и маркиране на товарите
Средства за оценяване	Част по теория на професията:

ПРОЕКТ

	• Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 6	**Комуникация и работа в екип**
Резултат от учене 6.1	Познава структурата на работния екип
Знания	• Познава организационната структура на екипажа • Посочва отделните длъжности в екипажа • Описва взаимоотношенията, йерархичните връзки и подчинеността в екипажа • Изброява принципите на ефективната комуникация
Умения	• Спазва йерархията в екипа • Осъществява ефективна комуникация в екипа • Следва етичните норми на поведение
Компетентности	• Способен е да комуникира ефективно с всички участници в екипа по време на трудови дейности съобразно работния протокол
Резултат от учене 6.2	Комуникира с членовете на работния екип
Знания	• Познава основната професионална терминология включително и на чужд език • Познава стандартен морски фразеологичен речник на Международна морска организация (International Maritime Organization - IMO) • Разчита основните техники за тълкуване и обобщаване на информация от специализирани текстове на чужд език
Умения	• Владее стандартен морски фразеологичен речник на IMO • Реализира свободно комуникация включително и на чужд език (писмено и говоримо) • Ползва и извлича ключова информация от професионални текстове (специализирана и техническа документация) включително и на чужд език
Компетентности	• Интерпретира и прилага информация от професионални текстове на чужд език в работната си практика • Владее чужд език (писмено и говоримо) при комуникация и използва свободно специфичната за вътрешния воден транспорт терминология
Критерии за оценяване на ЕРУ 6	Част по теория на професията:

ПРОЕКТ

	• Демонстрира знания относно ефективното общуване на чужд език в работна среда. Владее основна професионална терминология на чужд език Част по практика на професията: • Провежда ефективно разговори по професионални теми на чужд език
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 7	**Информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност**
Резултат от учене 7.1	Обработва информация с информационни и комуникационни технологии **(**ИКТ)
Знания	• Изброява интернет търсачки и мотивира избора си • Описва начините за употреба на филтри и оператори за търсене • Идентифицира съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността • Дефинира същността на уебканалите (RSS и други) за получаване на информация • Изброява начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Описва начините за създаване на поддиректории (папки) • Посочва начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Назовава различни доставчици на облачни услуги • Познава предназначението, възможностите и приложението на дигиталните комуникации във вътрешния воден транспорт • Познава информационните системи, системите за управление и програмни пакети, използвани в професията
Умения	• Работи с търсачка за намиране на информация, като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Работи с уебканали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията от различни източници • Оценява надеждността на информацията от различни източници с помощта на набор от допълващи се критерии • Записва в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уебстраници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки)

ПРОЕКТ

	• Използва облачни услуги за съхранение на информация • Съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уебстраници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	• Демонстрира свободно владеене на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 7.2	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	• Изброява доставчици на услугата електронна поща • Идентифицира софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Посочва онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията • Описва информационните услуги за поддържане на управлението на трафика и транспорта по вътрешните водни пътища в Европа (RIS) • Описва системите за управление и програмните пакети, използвани в професията • Обяснява предимствата от използване на електронен подпис
Умения	• Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги като онлайн пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Използва информационните услуги за поддържане на управлението на трафика и транспорта по вътрешните водни пътища в Европа (RIS) • Използва електронен подпис за авторизация • Работи със специализирани софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност • Използва услуги в локални и глобални мрежи • Обменя знания и опит в онлайн професионални общности
Компетентности	• Демонстрира свободно владеене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 7.3	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	• Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове

ПРОЕКТ

Умения	• Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	• Демонстрира свободно владеене на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 7.4	Осигурява защита на електронната среда
Знания	• Идентифицира рисковете за сигурността при работа онлайн • Описва функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Изброява начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Описва въздействието на цифровите технологии върху околната среда • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници
Умения	• Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защитава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	• Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 7.5	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	• Назовава начини за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер • Идентифицира възможности за актуализиране на дигиталните си компетентности
Умения	• Избира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	• Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ

Критерии за оценяване на ЕРУ 7	Част по теория на професията: • Демонстрира знания относно ефективното използване на ИКТ в професионална работна среда Част по практика на професията: • Изпълнява самостоятелно поставените задачи в рамките на предварително зададеното за това време • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 8	**Корабоводене**
Резултат от учене 8.1	Помага при подготовката на плавателното средство за отплаване
Знания	• Познава оборудването, материалите и процедурите, използвани на борда за операциите по швартоване, отвързване от пристана и теглене (буксиране) • Познава въздействията на движението на водата около плавателното средство и на локалните въздействия върху плавателните условия, включително въздействията на диферента и плитките води по отношение на газенето на плавателното средство • Познава въздействията на движението на водата върху плавателното средство по време на маневриране, включително ефектите на взаимодействие, когато две плавателни средства преминават или се изпреварват едно друго в тесни фарвартери, както и ефектите на взаимодействие върху акостирало плавателно средство, покрай което преминава друго плавателно средство, навлизащо във фарвартера и преминаващо на близко разстояние до него • Познава оборудването, материалите и процедурите, използвани за операции по прикачване на комбинации от тласкачи/баржи • Познава правилата за безопасност при работа по прикачване на комбинации от тласкачи/баржи, включително използването на лични предпазни средства и спасително оборудване
Умения	• Използва необходимото оборудване на борда, например кнехтове и лебедки, за маневри по швартоване, отвързване от пристана и изтегляне • Използва материалите на разположение на борда, като неметални и стоманени въжета, при съблюдаване на съответните мерки за безопасност, включително използването на лични предпазни средства и спасително оборудване

ПРОЕКТ

	• Комуникира с рулевата рубка с помощта на система за комуникация чрез интерфони включително на чужд език и с ръчни сигнали • Използва за прикачване и отделяне на комбинации от тласкачи/баржи с помощта на необходимите оборудване и материали • Прилага правилата за безопасност при работа и за комуникиране с участващите членове на екипажа при прикачване и отделяне на комбинации от тласкачи/баржи
Компетентности	• Способен е да помага при операциите по швартоване, отвързване от пристана и теглене (буксиране) • Способен е да помага при операциите по прикачване и отделяне на комбинации от тласкачи/баржи
Резултат от учене 8.2	Изпълнява дейности при операциите по акостиране и закотвяне
Знания	• Познава оборудването, материалите и процедурите, използвани за операции по закотвяне при различни обстоятелства • Познава правилата за безопасност при работа по акостиране и закотвяне, команди и доклади, включително на чужд език, използването на лични предпазни средства и спасително оборудване
Умения	• Действа за оказване на помощ при маневрите по закотвяне, например подготовка на котвеното устройство за операциите по закотвяне, повдигане на котвата, подаване на котвено въже или верига с достатъчна дължина за първоначалното отдаване, определяне на това кога котвата държи плавателното средство на неговата позиция (заставане на котва), застопоряване на котвите при завършване на операцията по закотвяне, използване на подвижни котви при различни маневри и боравене с маркировката относно закотвянето
Компетентности	• Способен е да помага при операциите по акостиране и закотвяне
Резултат от учене 8.3	Изпълнява задълженията си, свързани с корабоводенето и маневрирането на плавателното средство, по безопасен от плавателна гледна точка и по икономичен начин
Знания	• Обяснява функциите и типовете различни задвижващи и рулеви системи • Познава влиянието на ветровете и теченията върху корабоводенето и маневрирането • Познава навигационните средства и прибори като индикатор за руля, радар, индикатор за скоростта на поворота, индикатор за скоростта на плаване

ПРОЕКТ

	• Познава нормите за безопасност, инструкции и чеклистите включително на чужд език, които трябва да бъдат следвани при опасни и извънредни ситуации • Познава процедури за проверките, възлагани му от прекия ръководител, във връзка с наличието и изправността на оборудването, водонепроницаемостта и обезопасяването на плавателното средство • Познава най-важните национални и международни вътрешни водни пътища • Познава основните пристанища и терминали, разположени в рамките на европейската мрежа за вътрешен воден транспорт (ВВТ) • Познава влиянието на инженерните конструкции, профилите на водните пътища и защитните съоръжения върху корабоплаването • Познава характеристиките за класифициране на реките, каналите и вътрешните водни пътища от морски тип: широчина на дъното, тип на брега, защита на брега, ниво на водата, движение на водата, подмостов вертикален и хоризонтален габарит и дълбочина • Познава навигационни средства и прибори, необходими за корабоплаване по вътрешни водни пътища от морски тип • Познава съгласувания набор от правила, приложим в областта на вътрешното корабоплаване, както и полицейските разпоредби, приложими за съответните вътрешни водни пътища • Познава системата за сигнализация и маркировка SIGNI (Signalisation de voies de Navigation Intérieure — Знаци и сигнали по вътрешните водни пътища) и IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities – Международна асоциация на фаровите служби и помощните средства за навигация), част А • Познава формата, разположението и съоръженията на шлюзовете и мостовете, процеса на преминаване през шлюза, типовете шлюзове, кнехтове, стълби и др. • Познава различните системи за контрол на движението, които се използват като знаци за дневни и нощни условия върху шлюзове, баражни стени и мостове • Познава автоматичната идентификационна система (AIS) за вътрешните водни пътища и системата за изобразяване на електронни карти и информация за корабоплаването по вътрешните водни пътища (ECDIS за ВВП)
Умения	• Управлява плавателното средство под надзор и спазване на указанията на щурмана

ПРОЕКТ

	• Управлява плавателното средство под надзор при отчитане на влиянието на ветровете върху корабоводенето и маневрирането по водни пътища със или без течения и с характеристики на вятъра • Използва информацията, предоставяна от навигационните средства като светлинни и системи от буйове и карти • Използва навигационни прибори като компас, индикатор за скоростта на поворота и индикатор за скоростта на плаване • Разпознава и реагира на опасни ситуации и предприема последващи действия в съответствие с нормите за безопасност • Действа незабавно за предупреждаване на ръководния персонал на плавателното средство • Използва лични предпазни средства и спасително оборудване при осигуряване безопасността на корабоплаването • Прилага процедури на работата в съответствие с чеклистите на палубата и в жилищните помещения като осигуряване на водонепроницаемост и обезопасяване на люковете и трюмовете • Прилага процедури на работата в съответствие с чеклистите в машинното отделение за укрепване на неукрепени предмети, пълнене на разходните цистерни и проверка на вентилационните отвори • Обяснява характеристиките на различните типове вътрешни водни пътища за целите на подготовката за пътуване и рулевото управление • Поддържа и борави със системата за дневна и нощна сигнализация, знаците и звуковите сигнали на плавателното средство • Прилага процедурите за подход към шлюза или моста, влизане, преминаване и излизане от шлюза или моста • Разпознава знаците за дневни и нощни условия върху шлюзове, баражни стени и мостове и за следване на инструкциите на компетентния орган като пропускателни пунктове на мостове и шлюзове и оператори на система за контрол на движението • Използва радионавигационно оборудване при извънредни ситуации
Компетентности	• Способен е да управлява плавателното средство в съответствие с указанията на щурмана, команди и доклади включително на чужд език, като използва рулевото устройство правилно • Способен е да управлява плавателното средство в съответствие с указанията на щурмана, като взема предвид влиянието на ветровете и теченията • Способен е да използва навигационни средства и прибори под надзор • Способен е да предприема необходимите действия за осигуряване безопасността на корабоплаването

ПРОЕКТ

	• Способен е да описва характеристиките на основните европейски вътрешни водни пътища, пристанища и терминали за целите на подготовката за пътуване и рулевото управление • Способен е да съблюдава общите разпоредби, сигналите, знаците и системата за сигнализация • Способен е да спазва процедурите при преминаването през шлюзове и мостове • Способен е да използва системите за контрол на движението
Критерии за оценяване на ЕРУ 8	Част по теория на професията: • Владее теоретични познания за подготовката на плавателното средство за отплаване • Владее теоретични знания, свързани с дейностите по акостиране и закотвяне • Владее теоретични познания за корабоводене и маневриране с плавателно средство по вътрешните водни пътища по сигурен и безопасен начин Част по практика на професията: • Изпълнява поставени практически задачи самостоятелно и в рамките на предварително зададено време • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с корабоводенето по вътрешните водни пътища в условията на нормална и сложна хидрометеорологична обстановка
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 9	**Експлоатация на плавателното средство**
Резултат от учене 9.1	Подпомага ръководния персонал при контролирането на експлоатацията на плавателното средство и при грижата за лицата на борда
Знания	• Познава най-често срещаните видове плавателни средства, включително състави, използвани в европейския ВВТ, и съответните им конструкции, размери и водоизмествания • Обяснява въздействията на движението на плавателното средство при различни обстоятелства, причинени от натоварвания в надлъжно и напречно направление върху плавателното средство и от различни условия на натоварване • Познава конструктивните елементи на плавателното средство във връзка с превоза на различни видове товари и пътници, включително надлъжната и напречната конструкция и локалните усилващи елементи

ПРОЕКТ

	• Познава водонепроницаемостта на плавателните средства, предназначени за ВВТ • Познава задължителната документация за плавателното средство включително на чужд език
Умения	• Обяснява характеристиките на най-често срещаните видове плавателни средства, включително състави, извършващи европейски ВВТ • Обяснява поведението на плавателното средство, свързано с устойчивостта и якостта му, при различни условия на натоварване • Разпознава конструктивните части на плавателното средство и описание на техните функции • Прилага процедури за проверяване на водонепроницаемостта • Обяснява важността на документацията във връзка с международните и националните изисквания и законодателство
Компетентности	• Способен е самостоятелно и под надзор да контролира процесите по експлоатация на плавателното средство и процедурите по безопасност и грижа за лицата на борда
Резултат от учене 9.2	Използва оборудването на плавателното средство
Знания	• Познава различните видове котви и котвени лебедки, използвани на борда на плавателното средство • Познава оборудването, използвано на палубата на плавателното средство като (прикачни) лебедки, люкове, подемни устройства, автомобилни кранове, тръбопроводни системи, противопожарни шлангове и др. • Познава специфичните конструктивни изисквания, оборудване и устройства за пътнически плавателни съдове
Умения	• Разпознава различните видове котви и котвени лебедки, използвани на борда на плавателното средство, и обяснява специфичното им приложение • Прилага процедури за безопасно боравене с различни типове котви и котвени лебедки, команди и доклади включително на чужд език при различни ситуации и условия • Разпознава палубното оборудване и подемните устройства и обяснява специфичното им приложение • Прилага процедури за безопасно боравене с палубното оборудване и подемните устройства • Разпознава оборудването, използвано само на борда на пътнически плавателни съдове, и обяснява специфичното му приложение • Прилага процедури за безопасно боравене с оборудването, използвано на борда на пътнически плавателни съдове
Компетентности	• Способен е да използва котвите и да борави с котвените лебедки

ПРОЕКТ

	• Способен е да използва палубното оборудване и подемните устройства • Способен е да използва оборудване, специално предназначено за пътнически плавателни съдове
Критерии за оценяване на ЕРУ 9	Част по теория на професията: • Владее теоретични познания, касаещи: - безопасната експлоатация на плавателното средство; - използването на оборудването на плавателното средство по безопасен начин; • Полага нужните грижи за лицата, намиращи се на борда на плавателното средство по време на различни обстоятелства Част по практика на професията: • Изпълнява самостоятелно поставени практически задачи в рамките на предварително зададено време, като изключва възможността с действие или бездействие да причини авария, вреди или щети на хора, кораб, товар или да предизвика замърсяване на околната среда по време на изпълнение на задълженията си или на възложените задачи • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с безопасната експлоатация на плавателното средство, оборудването и устройствата
Средства за оценяване:	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 10	**Обработка, подреждане на товари и превоз на пътници**
Резултат от учене 10.1	Подпомага ръководния персонал на плавателното средство при подготовката, подреждането и контрола на товарите по време на товаро-разтоварните операции
Знания	• Познава въздействието на видовете товари върху плановете за натоварване и устойчивост • Познава плановете за натоварване и устойчивост • Познава броя и отделенията на трюмовете на сухотоварните плавателни съдове и цистерните на танкерите (клас N, C или G) и познаване на складирането на различните видове товари • Познава методите за складиране на различни товари в плавателното средство, с цел да се гарантира безопасен и ефикасен превоз • Познава процедурите за подготовка на плавателното средство за товаро-разтоварни операции • Познава въздействията на товара върху устойчивостта на плавателното средство

ПРОЕКТ

	• Познава различните видове товари, например насипни товари на части, течни насипни товари, тежки товари и др. • Познава логистичната верига и мултимодалния транспорт • Познава функцията и употребата на баластната система • Познава ръчните и техническите методи за определяне на теглото на товарите на различни видове плавателни средства • Познава методите за определяне на количеството натоварен или разтоварен товар • Познава изчислението на течния товар при използване на сондажните уреди или таблиците за резервоарите, или и двете • Познава правилата и процедурите за безопасност при работа, приложими по време на етапите на подготовка, товарене и разтоварване на плавателното средство с различни видове товари • Познава техническите средства за обработка на товари на/от плавателното средство и пристанищата, както и на мерките за безопасност на труда по време на използването им
Умения	• Разбира плановете за натоварване • Идентифицира етикетите за опасни товари в съответствие с Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN) • Прилага безопасно товаро-разтоварните процедури, например чрез отваряне или затваряне на трюмовете, изпълнение на вахтена служба на палубата по време на товаро-разтоварните операции • Установява и поддържа ефективни комуникации по време на товаренето и разтоварването • Открива и докладва повреди по товара • Подготвя за експлоатация плавателното средство във връзка с товаро-разтоварните процедури, например комуникация с наземните съоръжения и подготовка на трюмовете • Използва баластната система, например чрез пълнене или изпразване на баластните танкове • Разчита марките и скалите за газене • Спазва правилата и процедурите за безопасност при работа, приложими по време на товаренето и разтоварването, и за използване на лични предпазни средства и спасително оборудване • Инициира и поддържа ефективни вербални и невербални комуникации с всички партньори, които участват в товаро-разтоварните процедури
Компетентности	• Способен е да подпомага ръководния персонал на плавателното средство при подготовката, подреждането и контрола на товарите по време на товаро-разтоварните операции

ПРОЕКТ

Резултат от учене 10.2	Подпомага ръководния персонал на плавателния съд при предоставянето на услуги на пътниците и предоставя пряка помощ на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност в съответствие с изискванията за обучение и указанията от приложение IV към Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета
Знания	• Познава приложимите разпоредби и конвенции във връзка с превоза на пътници • Познава приложимите процедури преди и по време на качването на борда и слизането на пътниците • Познава съществуващото животоспасяващо оборудване за извънредни ситуации, процедурите, които трябва да бъдат следвани в случай на пробойни, пожар, човек зад борда, евакуация, включително управление на кризи и управление на тълпи включително на чужд език, както и за оказване на първа медицинска помощ на борда на плавателен съд • Познава стандартните фрази за комуникация при евакуация на пътниците в случай на извънредна ситуация включително на чужд език
Умения	• Предоставя пряка помощ на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност в съответствие с изискванията за обучение и указанията от приложение IV към Регламент (ЕС) № 1177/2010 • Разполага и поставя оборудването за качване на борда и слизане и прилага мерки за безопасност • Оказва помощ в случай на пробойна, пожар, човек зад борда, сблъсък и евакуация, както и управление на кризи и управление на тълпи включително на чужд език, за използване на животоспасяващо оборудване в извънредни ситуации и за оказване на първа медицинска помощ на борда на плавателен съд • Използва ориентирани към обслужване поведение и език
Компетентности	• Способен е да прилага разпоредбите и конвенциите във връзка с превоза на пътници • Способен е да подпомага безопасното придвижване на пътниците при качването на борда и слизането • Способен е да подпомага надзора на пътниците по време на извънредни ситуации • Способен е да комуникира ефективно с пътниците включително на чужд език
Критерии за оценяване на ЕРУ 10	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания относно подготовката на плавателното средство, подреждането и контрола на товарите по време на товаро-разтоварни операции

ПРОЕКТ

	• Владее теоретични знания за предоставяне на услуги на пътниците Част по практика на професията: • Изпълнява самостоятелно поставени практически задачи в рамките на предварително зададено време, като изключва възможността с действие или бездействие да причини авария, вреди или щети на хора, кораб, товар или да предизвика замърсяване на околната среда по време на изпълнение на задълженията си или на възложените задачи • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с безопасната обработка на различни видове товари • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с превоза на пътници по вътрешните водни пътища
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 11	**Корабна механика, електротехника, електронна техника и системи за контрол и управление**
Резултат от учене 11.1	Подпомага ръководния персонал в дейностите, свързани с корабна механика, електротехника, електронна техника и системи за контрол и управление
Знания	• Познава принципите на пропулсивната система • Познава различните видове двигатели и тяхното устройство, работни характеристики и съответната терминология • Познава функциите и операциите за подаване на въздух, подаване на гориво, смазване, охлаждане, както и изпускателната система на двигателя • Познава главния двигател и спомагателните двигатели • Познава пусковите системи на главните двигатели, спомагателното оборудване и хидравличните и пневматичните системи според инструкциите • Познава принципите на системите за реверсиране • Познава оборудването за управление в машинното отделение и на процедурите за докладване на неизправности • Познава безопасната работа и управлението на машините в машинното отделение, баластните отсеци и трюмовете при спазване на процедурите • Познава електронните и електрическите системи и компоненти • Има познания относно променливия и постоянния ток

ПРОЕКТ

	• Познава магнетизма и разликата между естествени и изкуствени магнити • Познава електрохидравличната система • Познава електрическата инсталация • Познава характеристиките и ограниченията на процесите и материалите, използвани за поддръжка и ремонт на двигатели и оборудване
Умения	• Извършва основни проверки и осигуряване на нормална работа на двигателите • Подготвя машините в машинното отделение в съответствие с контролния списък за отпътуване • Използва пусковата система и спомагателното оборудване, например рулевото устройство, в съответствие с инструкциите • Прилага процедурите за пускане на главните двигатели • Използва хидравличните и пневматичните системи • Разпознава неизправности и предприемане на подходящи мерки в случай на неизправност, включително докладване на ръководния персонал на плавателното средство • Управлява безопасната работа и експлоатацията на машините в машинното отделение и за поддръжка на осушителната и баластната система, включително докладване на инциденти, свързани с операции по прехвърляне, и способност за правилно измерване и докладване на нивата в резервоарите • Подготвя и изпълнява операциите по изключване на двигателите след експлоатация • Работи със системата за изпомпване на трюмовете, баластната система и системата за изпомпване на товари • Наблюдава и оценява показанията на приборите за управление • Използва разпределително табло • Използва електрозахранване от брега • Идентифицира обичайните повреди и взема мерки за предотвратяване на вреди върху механичните, електрическите, електронните, хидравличните и пневматичните системи • Прилага практики за безопасност при работа, при техническото обслужване или ремонта на двигатели и оборудване
Компетентности	• Способен е да подпомага наблюдението на двигателите и задвижващите системи • Способен е да подготвя главните двигатели и спомагателното оборудване за работа • Способен е да реагира адекватно при неизправности на двигателите • Способен е да работи с машини, включително помпи, тръбопроводни системи, осушителни и баластни системи

ПРОЕКТ

	• Способен е да подготвя, пуска, свързва и сменя генераторите и да управлява техните системи и електрозахранването от брега • Способен е да установява неизправностите и обичайните повреди и да описва мерките за предотвратяване на вреди
Резултат от учене 11.2	Извършва дейности по поддръжка на корабно-механично, електрическо, електронно оборудване и системи за контрол и управление с цел да гарантира обща техническа безопасност
Знания	• Познава процедурите, които трябва да бъдат следвани, за поддръжка и полагане на надлежни грижи за машинното отделение, главния двигател, главните машини, спомагателното оборудване и системите за управление • Познава процедурите за ежедневна поддръжка • Познава използването на материалите за поддръжка и ремонтното оборудване на борда, включително техните качества и ограничения • Познава наръчниците и инструкциите за поддръжка и ремонт включително на чужд език • Познава техническата документация и наръчници включително на чужд език
Умения	• Поддържа главните двигатели, спомагателното оборудване и системите за управление • Поддържа и полага грижи за помпите, тръбопроводните, осушителните и баластните системи • Избира и използва материалите за поддръжка и ремонтното оборудване на борда • Изпълнява процедурите за поддръжка и ремонт в съответствие с приложимите наръчници и инструкции включително на чужд език • Изпълнява процедурите за документиране на дейността по поддръжка включително на чужд език
Компетентности	• Способен е да изпълнява дейностите по ежедневна поддръжка на главните двигатели, спомагателните машини и системите за управление • Способен е да извършва дейностите по ежедневна поддръжка на машините, включително помпи, тръбопроводни, осушителни и баластни системи • Способен е да използва необходимите инструменти, с цел да се гарантира общата техническа безопасност • Способен е да следва процедурите за поддръжка и ремонт • Способен е да използва техническа информация и да документира технически процедури
Критерии за оценяване на ЕРУ 11	Част по теория на професията:

ПРОЕКТ

	• Владее теоретични знания за корабната механика, електротехника, електронна техника и системи за контрол и управление Част по практика на професията: • Изпълнява самостоятелно поставени практически задачи в рамките на предварително зададено време, като изключва възможността с действие или бездействие да причини авария, вреди или щети на хора, кораб, товар или да предизвика замърсяване на околната среда по време на изпълнение на задълженията си или на възложените задачи • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с безопасната експлоатация и поддръжка на корабната механика, електротехника, електронна техника и системи за контрол и управление
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 12	**Поддръжка и ремонт**
Резултат от учене 12.1	Подпомага ръководния персонал на плавателното средство при поддръжката и ремонта на плавателното средство и неговите устройства и съоръжения
Знания	• Познава необходимите инструменти и поддръжка на оборудването и на правилата за безопасност при работа и опазване на околната среда • Познава приложимите процедури за почистване и съхранение и хигиенни правила • Познава техническите инструкции за поддръжка и програмите за поддръжка включително на чужд език • Познава характеристиките на различните видове неметални и стоманени въжета • Познава процедурите, които трябва да бъдат следвани, за да се гарантира безопасно буксиране и прикачване с наличните средства на борда • Познава принципите на работа в екип
Умения	• Използва подходящи методи за поддръжка на плавателното средство, включително способност за избор на различни материали • Поддържа и съхранява инструментите и оборудването за поддръжка • Извършва дейностите по поддръжка в съответствие с правилата за безопасност при работа и опазване на околната среда

ПРОЕКТ

	• Извършва дейностите по почистване на всички жилищни помещения и рулевата рубка и за водене на домакинство по правилен начин при спазване на хигиенните правила, включително носене на отговорност за собственото жилищно помещение • Извършва дейностите по почистване на машинните отделения и двигателите, като се използват необходимите почистващи препарати • Извършва дейностите по почистване и запазване на външните части, корпуса и палубите на плавателното средство в надлежен ред, като се използват необходимите препарати съгласно правилата за опазване на околната среда • Извършва дейностите по полагане на грижи за плавателното средство и за обезвреждане на битовите отпадъци съгласно правилата за опазване на околната среда • Извършва дейностите по полагане на грижи за цялото техническо оборудване съгласно инструкциите и за използване под надзор на програми за поддръжка (включително цифрови) • Използва и съхранява оборудването в съответствие с практиките и правилата за безопасност при работа • Извършва дейностите по снаждане на неметални и стоманени въжета • Изработва възли с оглед на тяхната употреба • Поддържа неметалните и стоманените въжета • Извършва самостоятелно дейности по поддръжка и леки ремонти като част от екипа • Извършва по-сложни ремонти под надзор • Прилага различни методи на работа, включително работа в екип, в съответствие с инструкциите за безопасност • Оценява качеството на работа
Компетентности	• Способен е да работи с различни видове материали и инструменти, използвани за операции по поддръжка и ремонт • Способен е да опазва здравето и околната среда, когато извършва дейности по поддръжка и ремонт • Способен е да поддържа техническите устройства в съответствие с техническите инструкции • Способен е да борави безопасно с обикновени въжета и стоманени въжета • Способен е да прави възли и снаждания с оглед на употребата им и да ги поддържа • Способен е да изготвя и изпълнява работни планове като член на екип и да проверява резултатите
Резултат от учене 12.2	Подпомага ръководния персонал на плавателното средство при поддръжка и ремонт на устройства и съоръжения

ПРОЕКТ

Знания	• Познава характеристиките на различните видове неметални и стоманени въжета • Изрежда видовете бояджийски, смазочни и почистващи материали • Описва оборудването, използвано за поддръжка и ремонт на кораба
Умения	• Поддържа и съхранява инструментите и оборудването за поддръжка • Използва и съхранява оборудването в съответствие с практиките и правилата за безопасност при работа • Извършва дейностите по снаждане на неметални и стоманени въжета • Изработва възли с оглед на тяхната употреба • Поддържа неметалните и стоманените въжета • Извършва самостоятелно дейности по поддръжка и леки ремонти като част от екипа • Извършва по-сложни ремонти под надзор • Прилага различни методи на работа, включително работа в екип, в съответствие с инструкциите за безопасност • Оценява качеството на работа
Компетентности	• Способен е да борави безопасно с обикновени въжета и стоманени въжета • Способен е да прави възли и снаждания с оглед на употребата им и да ги поддържа • Способен е да изготвя и изпълнява работни планове като член на екип и да проверява резултатите
Критерии за оценяване на ЕРУ 12	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за обслужването, поддръжката и ремонта на плавателното средство и неговите устройства и съоръжения Част по практика на професията: • Изпълнява самостоятелно поставени практически задачи в рамките на предварително зададено време, като изключва възможността с действие или бездействие да причини авария, вреди или щети на хора, кораб, товар или да предизвика замърсяване на околната среда по време на изпълнение на задълженията си или на възложените задачи • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани с безопасната поддръжка и ремонт на корабните системи, корабните механизми, плавателното средство и неговите устройства и съоръжения
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит

ПРОЕКТ

	Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 13	**Радиокомуникация и вътрешнокорабно общуване**
Резултат от учене 13.1	Осъществява обща и професионална комуникация, което включва способност да се използват стандартни фрази за комуникация при проблеми с комуникацията
Знания	• Познава инсталацията за вътрешнокорабна комуникация или за комуникация с терминала чрез интерфони, на системите за комуникация с (мобилни) телефони, радиотелефони и (спътниково) телевизионно наблюдение с камери включително на чужд език • Познава принципите на работа на автоматичната идентификационна система (AIS) за вътрешните водни пътища • Познава цифровите устройства на разположение в сферата на вътрешния воден транспорт • Познава системата за комуникация на плавателното средство за целите на събирането, съхранението и актуализирането на данни • Познава нормативната уредба в областта на защитата на личните данни и професионалната тайна • Познава необходимите технически и морски термини, както и на термините, свързани със социалните аспекти в стандартните фрази за комуникация включително на чужд език • Познава наличните източници на информация
Умения	• Използва системите за комуникация с (мобилни) телефони, радиотелефони и (спътниково) телевизионно наблюдение с камери на плавателното средство включително на чужд език • Използва данните от AIS за вътрешните водни пътища за комуникация с други плавателни средства • Използва цифровите устройства на плавателното средство в съответствие с инструкциите за изпълнението на прости задачи • Обработва данни под строг надзор • Обработва данните в съответствие с нормативната уредба в областта на защитата на личните данни и професионалната тайна • Използва необходимите технически и морски термини, както и термините, свързани със социалните аспекти в стандартните фрази за комуникация включително на чужд език • Използва източници на информация за получаване на необходимата морска и техническа информация с цел поддържане на безопасност на корабоплаването
Компетентности	• Способен е да използва информационни и комуникационни системи

ПРОЕКТ

	• Способен е да решава различни задачи с помощта на различни видове цифрови устройства, информационни услуги (речни информационни услуги (RIS) и системи за комуникация • Способен е да събира и съхранява данни включително резервни копия и актуализации • Способен е да спазва инструкциите за защита на личните данни • Способен е да излага факти, като използва технически термини • Способен е да получава морска и техническа информация, с цел да се поддържа безопасност на корабоплаването
Резултат от учене 13.2	Общува в екип при работата и ежедневния живот на плавателното средство
Знания	• Разбира важността на заповедите, давани от ръководния персонал на плавателното средство, формалните и неформалните инструкции, правила и процедури включително на чужд език, както и на важността да се дава пример на неопитните членове на екипажа • Познава правилата на компанията и правилата на борда • Познава културното многообразие • Познава важността на уважението към работата в екип • Познава правата и задълженията на отделните членове на екипажа • Познава опасностите от употребата на алкохол и наркотици в професионалната и социалната среда. Запознат е с полицейските разпоредби относно токсикологичните въздействия • Познава възможностите за снабдяване с храни и принципите на здравословното хранене
Умения	• Изпълнява заповедите, давани от ръководния персонал на плавателното средство, и другите инструкции и правила включително на чужд език, както и за придружаване на неопитните членове на екипажа • Спазва правилата на компанията и правилата на борда • Спазва различни културни стандарти, ценности и порядки • Прилага правила за работа и живот в екип • Участва в срещите на екипа и за изпълнение на разпределените задачи • Прилага правила за зачитане на различията по въпросите на пола и културните различия и за докладване на свързани с тях проблеми, включително тормоз на работното място и друг (сексуален) тормоз • Прилага правила за установяване на нередности и потенциални опасности • Реагира активно на нередности и потенциални опасности

ПРОЕКТ

	• Прилага правила за независима работа в съответствие с инструкциите • Прилага правила за установяване на опасностите за безопасната експлоатация на плавателното средство, свързани с алкохол и наркотици • Приготвя прости ястия при спазване на хигиенните правила
Компетентности	• Способен е да следва инструкции и да комуникира с останалите във връзка със задълженията на борда на кораба • Способен е да допринася за добрите социални отношения и да си сътрудничи с останалите на борда • Способен е да приема носенето на социална отговорност, условията на работа, индивидуалните права и задължения; да признава опасностите от злоупотребата с алкохол и наркотици и да реагира адекватно на нередности и опасности • Способен е да планира, закупува съответните продукти и приготвя прости ястия
Критерии за оценяване на ЕРУ 13	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за осъществяването на ефективна комуникация в екипа на плавателното средство до степен, която изключва възможността с действие или бездействие да причини авария или щети на хора, кораб или товар, или да предизвика замърсяване на околната среда при изпълнение на задълженията си и възложените задачи Част по практика на професията: • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани със спецификата на комуникацията на борда на плавателното средство • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности относно приетите хигиенни правила и принципите на здравословното хранене
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 14	**Здраве, безопасност и защита на околната среда**
Резултат от учене 14.1	Спазва правилата за безопасност при работа и разбира значението на правилата за здраве и безопасност и значението на околната среда.
Знания	• Познава предимствата на практиките за безопасност при работа • Познава естеството на опасностите на борда

ПРОЕКТ

	• Познава съответните работни инструкции по отношение на здравето и безопасността по време на дейности, които се извършват на борда • Познава приложимите разпоредби относно безопасните и устойчиви условия на труд • Познава личните предпазни средства • Познава опасностите, свързани с влизането в затворени помещения
Умения	• Прилага процедури за предотвратяване на опасности, свързани с рисковете на борда, например: - придвижване на плавателното средство - осигуряване на безопасно качване и слизане от борда на плавателното средство (например сходня, корабна лодка) - подреждане на подвижни обекти по безопасен начин - работа с машини - разпознаване на електрическите опасности - противопожарни предпазни мерки и гасене на пожари - професионално използване на ръчни инструменти - професионално използване на преносими електрически инструменти - спазване на правилата по отношение на здравето и хигиената - премахване на опасностите от подхлъзване, падане и препъване • Прилага процедури за предотвратяване на произшествия по време на дейности, които биха могли да бъдат опасни за персонала или плавателното средство, свързани със следното: - товарене и разтоварване на товари - швартоване и отвързване от пристана - работа на височина - работа с химикали - работа с батерии - присъствие в машинното отделение - повдигане на товари (ръчно или механично) - влизане и работа в затворени помещения • Разбира заповеди и комуникира с останалите във връзка със задълженията на борда включително на чужд език • Използва лични предпазни средства, например: - предпазни средства за очите - предпазни средства за дихателните органи - предпазни средства за ушите - предпазни средства за главата - предпазно облекло • Прилага инструкциите за безопасност преди влизане в определени помещения на борда, например: - трюмове

ПРОЕКТ

	- кесони - двукорпусни конструкции • Прилага процедури за предпазни мерки относно работата в затворени помещения
Компетентности	• Способен е да работи според инструкциите и правилата за безопасност при работа и предотвратяване на произшествия • Способен е да използва лични предпазни средства за предотвратяване на произшествия • Способен е да предприема необходимите предпазни мерки преди влизане в затворени помещения
Резултат от учене 14.2	Разбира значението на обучението на борда и подготовката да действа незабавно в случай на извънредни ситуации
Знания	• Познава различните видове извънредни ситуации • Познава рутинните дейности в случай на сигнал за тревога • Познава приложимите процедури в случай на произшествие • Познава основните принципи за оказване на първа помощ, включително преценка на конструкцията и функциите на борда на плавателното средство след оценка на ситуацията • Познава съответните мерки в случай на произшествия съгласно признатите най-добри практики • Познава периодичните проверки на личната защита, маршрутите за евакуация и спасителното оборудване по отношение на функциите, повредите, износването и други несъвършенства • Познава функциите на корабната лодка
Умения	• Изпълнява изискванията на инструкциите и процедурите • Поддържа добро физическо и психическо състояние и лична хигиена в случай на оказване на първа помощ • Оценява нуждите на пострадалите и на заплахите за собствената безопасност • Спазва и изпълнява необходимите мерки в случаи на извънредни ситуации включително: а) позициониране на пострадалия б) прилагане на техники за реанимация в) овладяване на кървенето г) прилагане на подходящи мерки за основно управление на стреса д) прилагане на подходящи мерки в случай на изгаряне и опарване, включително произшествия, причинени от електрически ток е) спасяване и транспортиране на пострадалия • Прилага техники за импровизирани компреси и използване на материалите в комплекта за спешна медицинска помощ

ПРОЕКТ

	• Реагира в случай на установени несъвършенства, включително съответни процедури за комуникация • Използва личните спасителни средства, например: - спасителни кръгове, включително съответното им оборудване - спасителни жилетки, включително съответното им оборудване като например постоянни или мигащи светлини и свирка, здраво закрепена с въже • Подготвя, спуска във вода, управлява, прибира и складира корабната лодка • Владее техники за спасяване и процедури за транспортиране на пострадалия • Владее уменията за плуване при спасителни операции • Поддържа безпрепятствен достъп през маршрутите за евакуация (според характеристиките на място на борда) • Използва системите за спешна комуникация, алармените системи и оборудване
Компетентности	• Способен е да действа в съответствие с приложимите инструкции и процедури при извънредни ситуации • Способен е да оказва първа медицинска помощ • Способен е да използва и поддържа личните предпазни средства и спасителното оборудване на борда • Способен е да оказва помощ в случай на спасителни операции и да плува • Способен е да използва маршрутите за евакуация при извънредни ситуации • Способен е да използва вътрешни системи за спешна комуникация и алармени системи
Резултат от учене 14.3	Предприема предпазни мерки за предотвратяване на пожар и използва правилно противопожарното оборудване
Знания	• Познава всички възможни причини за възникване на пожар по време на различни дейности, както и познава класификацията на пожарите съгласно Европейски стандарт EN или еквивалентен на него • Познава елементите на процеса на горене • Познава различните характеристики на пожарогасителите и техните класове • Познава системите за гасене на пожар на борда • Познава процедурите за избягване на лична опасност
Умения	• Прилага основните принципи на гасенето на пожари • Прилага различни методи за гасене на пожар и използване на противопожарното оборудване и закрепеното оборудване, като се вземе предвид например следното: - използването на различните видове преносими пожарогасители

ПРОЕКТ

	- влиянието на вятъра по време на гасенето на пожара • Действа незабавно за справяне с пожар и предприема съответни мерки за уведомяване • Действа съгласно процедурите при извънредни ситуации
Компетентности	• Разграничава елементите на огъня и видовете и източниците на възпламеняване • Използва различни видове пожарогасители • Действа в съответствие с процедурите за гасене на пожар и организацията на борда на кораба • Изпълнява инструкциите относно личното оборудване, методите, пожарогасителните агенти и процедурите по време на противопожарните и спасителните операции
Резултат от учене 14.4	Изпълнява задълженията си, като взема предвид значението на опазването на околната среда
Знания	• Познава националните и международните разпоредби относно опазването на околната среда • Познава последствията от възможно изтичане, разливане или изпускане на замърсители в околната среда • Познава опасните стоки и класификациите по отношение на аспектите, свързани с околната среда • Познава общите предпазни мерки за предотвратяване на замърсяването на околната среда • Познава стойностите на разхода за гориво и ефикасното му използване • Познава приложимите разпоредби относно отпадъците
Умения	• Използва наличната документация и информационни системи относно въпросите, свързани с околната среда, според инструкциите • Спазва общите предпазни мерки и за прилагане на процедурите по безопасно бункероване • Предприема мерки според инструкциите в случай на сблъсък, например чрез запушване на пробойни • Използва материалите по икономичен и енергоспестяващ начин • Спазва процедури за събиране, сдаване на брега и обезвреждане на: - маслата и мазнините, които се намират на плавателното средство - остатъците от товари - други видове отпадъци от товари
Компетентности	• Способен е да опазва околната среда съгласно съответните разпоредби • Способен е да предприема предпазни мерки за предотвратяване на замърсяването на околната среда • Способен е да използва ресурсите ефикасно

ПРОЕКТ

	• Способен е да обезврежда отпадъците по екологичен начин
Критерии за оценяване на ЕРУ 14	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за здраве, безопасност и защита на околната среда на плавателното средство до степен, която изключва възможността с действие или бездействие да причини авария или щети на хора, кораб или товар, или да предизвика замърсяване на околната среда при изпълнение на задълженията си и възложените задачи Част по практика на професията: • Демонстрира професионални знания, умения и компетентности, свързани със осигуряване здравето, безопасността и защитата на околната среда и водите
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
III	4	неприложимо

5. Изисквания към материалната база

Учебно-материалната база се осигурява съобразно учебните програми с цел постигане на знания, навици и умения по дисциплини и професията за която образователните институции провеждат обучение.

Учебно-материалната база е необходимо да отговаря на изискванията за безопасност и здраве при работа съгласно изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове, издадени по прилагането му.

За провеждане на одобрено обучение за придобиване на квалификация, както и за допълнителна и специална подготовка на морските лица (чл. 61 от Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България), образователните институции се оборудват с учебни зали, кабинети, полигони и лаборатории, които отговарят на следните изисквания:

1. учебното място за всеки обучаем да е в съответствие с приложимите норми;

2. да са оборудвани с необходимите помощни учебни технически средства: черна/бяла дъска, екран, апарат за проектиране, учебно-методически табла, компютри, мултимедии и др.;

3. да са спазени установените норми за използване на компютърна техника, когато учебната зала е компютърен клас;

ПРОЕКТ

4. да са спазени допълнителните изисквания за безопасност и здраве при работа, техническа и противопожарна безопасност, когато учебната зала е технически клас;

5. да са спазени условията за нормалното функциониране на тренажорите, посочени от производителя, когато учебната зала е оборудвана с тренажори или симулатори.

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

За осигуряване на качествено и пълноценно провеждане на учебния процес учебно-материална база трябва да бъде оборудвана с:

1. помощни методически материали, учебна, техническа и специализирана литература;
2. нагледни методически материали;
3. аудио-визуални средства;
4. образци и макети на изучаваната техника и апаратура;
5. контролно-измервателна апаратура;
6. лицензирани програмни продукти, осигуряващи тематично обучение.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Практическото обучение по професията „Корабоводене – вътрешен воден транспорт“ се провежда под формата на:

5.2.1 учебна практика, за която са необходими:

1. учебни полигони и лаборатории за провеждане на практически занятия;
2. образци и макети на изучаваната техника и апаратура;
3. контролно-измервателна апаратура;
4. сертифицирани и одобрени тренажори и симулатори, демонстриращи или отработващи, частично или пълно, определени режими, ситуации, процедури, действия или функционални особености.

5.2.2. учебно-плавателна и учебно-производствена практика на борда на кораби, превозващи товари и пътници по вътрешните водни пътища на Европа.

Минималната продължителност на практическото обучение е 90 дни плавателен стаж в рамките на програмата за обучение.

Съгласно изискването на Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България обучаващите, съвместно с корабопритежателите, трябва да създадат необходимата организация за осигуряване и провеждане на учебно-плавателните и учебно-производствените практики на борда на корабите им съобразно броя, големината и техните райони на плаване в съответствие с изискванията за провеждане на практиката и съгласувано с Изпълнителна агенция морска администрация (ИАМА).

Изискваната учебно-материална база трябва да е съобразена с националните стандарти за компетентност и одобрените от ИАМА учебни програми.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование

ПРОЕКТ

и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионални направления „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Машинно инженерство“, „Електротехника, електроника и автоматика“, „Комуникационна и компютърна техника“, „Материали и материалознание“ от областта на висше образование „Технически науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления" , приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, придобили професионална квалификация по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

Обучението по професионална подготовка се извършва от квалифицирани лица или преподаватели, завършили по одобрени от ИАМА модели курсове „Подготовка на инструктори“ и „Оценяване, изпитване и освидетелстване на морски лица“.

ПРОЕКТ